

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. S.

przy uczestnictwie A. S.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 lutego 2008 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 listopada 2007 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy od postanowienia tego Sądu z dnia 14 czerwca 2007 r., którym oddalona została jego apelacja od postanowienia Sądu Rejonowego w P., wydanego w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, stwierdzając, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych. Wnioskodawca bowiem w apelacji oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia kwotą 88 000 zł, a w skardze kasacyjnej po raz pierwszy – kwotą 151 908 zł. Wartość zaskarżenia nie może być podwyższana przez skarżącego jedynie na użytek skargi kasacyjnej, dlatego należało przyjąć, że prawidłowo oznaczona wartość zaskarżenia kasacyjnego wynosi 88 000 zł i wniesioną skargę odrzucić jako niedopuszczalną (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 519¹ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca zarzucił, że wskazując w apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia musiał oprzeć się na opinii biegłego dotyczącej wartości majątku, choć konsekwentnie się z nią nie zgadzał. Opinia ta bowiem została wydana „5 lat wstecz, licząc od daty orzeczenia Sądu Rejonowego” i mimo to wskazana w niej wartość majątku nie została zaktualizowana. W konkluzji żalący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., uczestnik postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, wnosząc skargę kasacyjną, powinien wskazać w niej wartość przedmiotu zaskarżenia. Wskazana wartość nie jest jednak dla sądu drugiej instancji ani dla Sądu Najwyższego wiążąca. Mogą one poddać ją weryfikacji na podstawie akt sprawy z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, niepubl., z dnia 6 marca 2002 r., V CKN 858/00, niepubl., z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 34/06, niepubl. i z dnia 16 listopada 2007 r., II CSK 423/07, niepubl.).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami jest wartość poszczególnych rzeczy i praw, których objęcie lub nieobjęcie podziałem kwestionuje skarżący, a także wartość roszczeń dochodzonych w tej sprawie, będących przedmiotem zaskarżenia (zob. OSNC 2004, nr 1, poz. 11). Z reguły wartość ta nie przekracza wartości udziału należącego do uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną. Tylko wyjątkowo może być wyższa, np. wtedy, gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału lub dochodzi roszczeń z tytułu nakładów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60).

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy ustalił wartość majątku wspólnego uczestników na kwotę 151 908 zł, przyjmując, że wartość działki nr (...)4 wynosi 29 046 zł, działki nr (...)2 – 93 442 zł i towarów w punkcie aptecznym – 32 620 zł oraz że tak ustalona wartość ulega zmniejszeniu o kwotę 3 200 zł z tytułu nakładu poczynionego przez wnioskodawcę (tj. 155 108 zł – 3 200 zł = 151 908 zł).

W apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego wnioskodawca zakwestionował: wartość towarów w punkcie aptecznym, twierdząc, iż była ona wyższa o kwotę 14 692,53 zł, wartość naniesień budowlanych na działce nr 204, twierdząc, iż była ona

niższa o kwotę 14 067 zł oraz nieuwzględnienie, że budynek na działce nr (...) /2 wycenionej na kwotę 93 442 zł został wybudowany ze środków pochodzących z jego majątku odrębnego. Wartość zaskarżenia apelacyjnego oznaczył kwotą 88 000 zł.

Uwzględnienie zarzutów podniesionych w apelacji prowadziłoby do ustalenia wartości majątku wspólnego na kwotę 155 733,53 zł (tj. wartość działki nr (...) 4 = 14 979 zł, działki nr (...) /2 = 93 442 zł i towarów w punkcie aptecznym = 47 312,53 zł), dopłaty należnej wnioskodawcy na kwotę 62 887 zł (tj. $155\,733,53 : 2 - 14\,979$ zł) oraz nakładów dodatkowo na kwotę 93 442 zł. Po uwzględnieniu dopłaty przyznanej postanowieniem Sądu Rejonowego wartość roszczeń dochodzonych w postępowaniu apelacyjnym wynosiła 109 869 zł (tj. $62\,887$ zł + $93\,442$ zł – $46\,460$ zł). Prawidłowo określona wartość zaskarżenia apelacyjnego wyrażała się zatem kwotą 109 869 zł. Wartość ta jest równocześnie wartością zaskarżenia kasacyjnego.

W konsekwencji Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna, ponieważ wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.